

Súd: Krajský súd Bratislava  
Spisová značka: 4Co/180/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1311211448  
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2013  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová  
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1311211448.1

## Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Y. L. Č. A., E..A..O.., U. XXX, D., IČO: XX XXX XXX, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, proti odporcovi: L. Á., naposledy bytom D. E. D. X, R., zastúpený opatrovníčkou R. T., pracovníčka Okresného súdu Bratislava III, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Q. na O. E. T., U.. M.Á. X, D., IČO: XX XXX XXX, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 95,80 EUR s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III z 16. októbra 2012, č.k. 11C/21/2012-86, takto

### rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi m e n í tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Vedľajší účastník je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,12 EUR na účet jeho právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

### odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie, navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 58,15 EUR na účet jeho právneho zástupcu do troch dní a upravil Daňový úrad R., aby po právoplatnosti tohto uznesenia vrátil navrhovateľovi súdny poplatok za návrh v sume 9,87 EUR. O zastavení konania rozhodol podľa ustanovení § 96 O.s.p. na základe toho, že navrhovateľ vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť. O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy, a to tak, že navrhovateľ, ktorý zavinil zastavenie konania, je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania vo výške 58,15 EUR za dva úkony právnej pomoci - za prevzatie a prípravu zastúpenia a písomné podanie na súd zo dňa 17.08.2012. Pretože konanie bol zastavené pred tým, ako bolo vo veci otvorené pojednávanie, podľa ustanovenia § 11 ods. 3 a ods. 4 zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov vrátil navrhovateľovi časť súdneho poplatku za návrh krátený o 6,63 EUR.

Proti tomuto uzneseniu v časti náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi podal včas odvolanie navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Zastával názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Uviedol, že podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí majú evidentne právnické vzdelanie. Dôvodil, že má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania, pričom je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania nemá združenie žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Mal za

to, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre postup nebol dôvod iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Dovolil si upozorniť, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3. Ústavy SR, keďže tieto trovy neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Mal vedomosť, že vedľajší účastník v súvislosti s dôvodnosťou priznania trov poukazuje na § 137 O.s.p. a na ustanovenie Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, pričom podľa jeho názoru nemožno argumentovať vyššie uvedeným ustanovením, nakoľko priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách preskúmal a v zmysle § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná a zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Vedľajší účastník na strane odporcu v písomnom vyjadrení uviedol, že právo na zástupcu má z rovnakých dôvodov, z akých ho má navrhovateľ a je preto absurdné, ak navrhovateľ ako účastník konania zastúpený advokátom upiera právo na zastúpenie advokátom inému účastníkovi. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy. Uviedol, že aj vedľajší účastník ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“. Mal za to, že jeho vstupom do konania sa navrhovateľ zrazu v súdnych konaniach začína ocitáť v postavení, v ktorom nachádza rovnocenného partnera v riešení právnych otázok súvisiacich s prebiehajúcimi spormi, pretože samotní spotrebiteľia sa nedokážu náležite brániť. Ďalej uviedol, že svojou činnosťou naplňa vysoké ciele politiky EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľov. Dal do pozornosti novelizované znenie § 137 O.s.p., podľa ktorého výslovne patrí náhrada výdavkov na zastupovanie advokátom. Čo sa týkalo námietky navrhovateľa, že samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie, tak spresnil, že má iba jednu takúto členku, ktorá žiadnu prax nevykonáva. Podľa jeho názoru, je právne irelevantné, či právny subjekt, ktorý je účastníkom konania má alebo nemá právnické vzdelanie, pretože potom by bolo problematické zastupovanie advokátmi napríklad sudcov, prokurátorov, advokátov, čo by bolo v evidentnom rozpore s platným právom, ale aj s každodennou realitou. Uviedol, že pokiaľ navrhovateľ navrhuje použitie § 150 O.s.p. nie sú podľa jeho názoru na takýto postup dané zákonné podmienky, keďže zákon vyžaduje na takéto rozhodnutie dve základné podmienky a to, že musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a musí ísť o výnimočné okolnosti. Poukázal na to, že opodstatnenie združenia vstupovať do konaní v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 2 O.s.p. je zákonným oprávnením, ktoré nemôže navrhovateľ v žiadnom prípade spochybňovať, ani relativizovať. Uviedol, že celé odvolanie navrhovateľa vyznieva tak, ako keby si navrhovateľ od súdu nárokoval, aby súd ochraňoval jeho hospodárske záujmy. V spotrebiteľských veciach ide však podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ o podporu záujmov spotrebiteľov, o zaistenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov, ochranu zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ich práv na informácie, vzdelávanie a práva združovať sa na ochranu svojich záujmov, a z toho vyplýva aj ochrana hospodárskych záujmov združenia. Poukázal na početnú judikatúru krajských súdov, kde mu bola priznaná náhrada trov konania. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenia ako vecne správne potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

Opatrovníčka odporcu sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Odvolací súd prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší

účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa na základe poznámky 10a považuje aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Právo spotrebiteľov združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeníach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov, vyplýva z § 3 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“). Takto založené združenie sa môže na súde podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, aby odstránil protiprávny stav, rovnako ako sám spotrebiteľ. Práva spotrebiteľov teda môže združenie chrániť tým, že sám podá návrh na súd proti porušiteľovi práva, môže podľa § 26 ods. 5 O.s.p. zastupovať účastníka na základe plnomocenstva, alebo môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník podľa § 93 ods. 2 O.s.p.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z čoho možno vyvodit', že aj vedľajší účastník, rovnako ako hlavný účastník konania, má právo na právnu pomoc pred súdmi (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) a teda má právo i na náhradu trov právneho zastúpenia (§ 137 ods. 1 O.s.p.). Vedľajšiemu účastníkovi rovnako môže súd priznať náhradu trov právneho zastúpenia len vtedy, ak boli vynaložené v súvislosti s daným konaním a účelne.

Náhradu trov konania v prípade, ak dôjde k zastaveniu konania, upravuje § 146 ods. 1 písm. c/ a § 146 ods. 2 O.s.p..

Podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku nemá žiaden z účastníkov, ak konanie bolo zastavené. Pokiaľ však niektorý z účastníkov zavinil, že konanie muselo byť zastavené, postupuje sa podľa ustanovenia § 146 ods. 2 vety prvej O.s.p., ktorá predpokladá zodpovednosť za zavinenie toho účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Preto, ak navrhovateľ vezme návrh späť v zásade platí, že zastavenie konania zavinil a je preto povinný hradiť trovy konania odporcovi. Z tejto zásady je ustanovená výnimka ustanovením § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. v zmysle ktorej, ak dôvodne podaný návrh bol vzatý späť pre správanie odporcu je povinný hradiť trovy konania odporca. Dôvodnosť podania návrhu sa i v tomto prípade posudzuje procesne, t.j. z hľadiska vzťahu výsledku správania sa odporcu k nároku navrhovateľa.

Predmetným návrhom sa navrhovateľ domáhal zaplata 95,80 EUR s príslušenstvom na základe zmluvy o osobnom úvere č. XXXXXXXX. Pohľadávka voči odporcovi bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.11.2008 postúpená postupcom R. W., K.E.. na navrhovateľa - postupníka. Vedľajší účastník vstúpil do konania podaním doručeným súdu 30.01.2012. Navrhovateľ písomným podaním doručeným na súd dňa 16.10.2012 vzal návrh na začatie konania späť bez udania dôvodu a žiadal konanie zastaviť. Súd prvého stupňa tento úkon navrhovateľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania vyhodnotil z hľadiska ustanovenia § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. a dospel podľa odvolacieho súdu k správne mu záveru, že zavinil zastavenie konania a je preto povinný nahradiť jeho trovy. V danom prípade bolo potom potrebné skúmať, či trovy právneho zastúpenia boli vynaložené účelne, resp. či vôbec boli vynaložené. Z obsahu spisu vyplýva, že vedľajší účastník si uplatnil trovy konania, ktoré pozostávali z odmeny za prevzatie a prípravu zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 24.08.2012.

Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc je možné vyvodit' z článku 47 Ústavy Slovenskej republiky a v podstate znamená, že trovy právneho zastúpenia treba možno považovať za účelne vynaložené

trovy. Každý má právo na to, aby bol zastúpený advokátom. Trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo obranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok a aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože mal plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne. To platí ako na trovy, ktoré boli označené ako nevyhnutné, i pre trovy právnej pomoci. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia však nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností a to platí aj na podania advokáta, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, na skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať, a sú významné pre posúdenie veci samej.

Z uvedeného vyplýva že odporca nielen ako spotrebiteľ nepožiadala vedľajšieho účastníka na svoju ochranu v tomto spore, nakoľko o prebiehajúcim konaní nemá žiadnu vedomosť a teda nemá vedomosť ani o tom, že v konaní na jej strane vedľajší účastník vystupuje. Zároveň je nutné poukázať na skutočnosť, že cieľom Združenia je kolektívna ochrana spotrebiteľa, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj zastupovanie spotrebiteľa v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka, čo znamená, že samotné Združenie bolo vytvorené za účelom ochrany spotrebiteľa, pričom samotné ustanovenie stanov Združenia (§ 9) konštatuje, že výdavkami Združenia sú výdavky na financovanie jeho účelu a výdavky na správu združenia. Z uvedeného teda vyplýva, že samotné združenie je spôsobilé a schopné chrániť záujmy spotrebiteľa, pričom odvolací súd uznáva argumentáciu vedľajšieho účastníka vo vyjadrení v tom, že má právo zvoliť si pri účasti v konaní právneho zástupcu, avšak odvolací súd takto vynaložené finančné prostriedky nepovažuje za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní.

Podľa názoru odvolacieho súdu, vedľajší účastník, ktorý je založený na ochranu práv podľa osobitného predpisu, v danej veci podľa zák.č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov, by mal byť schopný poskytnúť odporcovi ako spotrebiteľovi v spotrebiteľskej veci vedenej na súde odbornú pomoc sám. Tento názor má oporu v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 78/03, v ktorom tento súd konštatoval, že nie je porušením základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, ak účastníkovi, ktorý disponuje viacerými pracovníkmi, ktorí majú právnické vzdelanie, súd neprizná náhradu trov právneho zastúpenia, ak ich nepovažuje za účelne vynaložené, a to práve preto, že vedľajší účastník bol na ochranu spotrebiteľa zriadený a teda má byť schopný v spotrebiteľských sporoch spotrebiteľov kvalifikovane zastupovať.

K úvahám vedľajšieho účastníka, že jeho vstup do konania spôsobil (ako aj v iných obdobných právnych veciach) späťvzatie návrhu navrhovateľa, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že táto úvaha vedľajšieho účastníka, je čisto iluzórnou predstavou, keďže späťvzatie návrhu je rýdzim dispozičným právom navrhovateľa a ani súd nie je oprávnený skúmať (ako už odvolací súd uviedol vyššie), aké dôvody ho k tomuto dispozičivnému úkonu viedli.

V súvislosti s odkazom vedľajšieho účastníka na § 137 O.s.p., odvolací súd poznamenáva, že novelizované znenie ustanovenia § 137 O.s.p. (účinného od 01.01.2012) síce poukazuje na trovy konania, medzi ktoré zahŕňa aj náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, avšak ide o náhradu výdavkov právnickej osoby, nie o odmenu za zastupovanie, ak je zástupcom advokát tejto právnickej osoby. Vedľajší účastník má principiálne právo na náhradu trov konania, čo je v súlade s vyššie uvedeným právnym záverom odvolacieho súdu, avšak účelnosť trov právneho zastúpenia musí byť skúmaná v každom individuálnom prípade a súd je povinný skúmať účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva, ktoré musia sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesnú ochranu proti takémuto tvrdenému nároku.

Odvolací súd má za to, že trovy uplatnené vedľajším účastníkom neboli účelne vynaloženými trovami, nakoľko úkony, za ktoré si v konaní uplatnil právo na ich náhradu, neboli nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. vedľajší účastník neposkytol odporkyni žiadne služby, ktorých vykonanie by malo akýkoľvek vplyv na rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozhodol podľa § 220 O.s.p. a uznesenie súdu prvého stupňa zmenil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný a uplatnil si právo na náhradu trov konania priznal odmenu za 1 úkon právnej služby - odvolanie á 9,96 EUR s DPH (1/2 úkonu právnej služby za podané odvolanie), 1 x 9,16 EUR s DPH režijný paušál, spolu v sume 19,12 EUR s DPH.

Toto uznesenie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.